

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget er hovedsageligt en genfremsættelse af forslag til lov om orlov til og arbejdstidsnedsættelse for forældre, der blev fremsat i folketingsåret 1989-90. (L 207, jf. Folketingstidende 1989-90, forhandlingerne sp. 7430 og 8340 og tillæg A, sp. 5237).

Der er dog foretaget følgende ændringer:

1. Mindstekravet til orloven eller nedsat arbejdstid fastsættes til 26 uger. Afbrydelse eller ændring i fraværet eller arbejdstidsnedsættelsen kan kun ske inden for de første 26 uger.

2. Kravene til underretning af arbejdsgiveren strammes op.

Forslagsstillerne anser det for vigtigt, at retten til orlov eller arbejdstidsnedsættelse kommer til at omfatte både privat og offentligt ansatte. Det vil være en klar diskrimination af privat ansatte ikke at lade den gruppe være omfattet af retten, og børn af privat ansatte ville ikke blive tilgodeset med hensyn til at få mere tid sammen med forældrene. Forslagsstillerne er opmærksomme på, at lovforslaget kan betragtes som en sag, der bør findes en løsning på ved kommende overenskomstforhandlinger. Arbejdsmarkedets parter har imidlertid specielt i forbindelse med de seneste overenskomstforhandlinger haft mulighed for at tilgodese familiepolitiske synspunkter. Dette er kun sket i meget begrænset omfang. Derfor mener forslagsstillerne, at det må være op til Folketinget at gennemføre et sådant familiepolitisk initiativ.

Lovforslaget om orlov til og arbejdstidsnedsættelse for forældre skal ses i sammenhæng med det samtidigt fremsatte beslutningsforslag om indførelse af tid til børn-ydelse, B 44. Ved beslutningsforslaget gives det økonomiske grundlag for at udnytte retten til orlov eller nedsat arbejdstid efter lovforslaget.

Længden af forældrenes totale arbejdstid, dvs. selve arbejdstiden og transporten til og fra arbejde, medfører i mange tilfælde alvorlige problemer. Forældrene magter ofte ikke at tage sig af børnene i den udstrækning, det er nødvendigt, når de kommer hjem.

En generel arbejdstidsforkortelse til f.eks. en 6 timers arbejdsdag er økonomisk fuldstændig urealistisk. Forslagsstillerne finder i øvrigt heller ikke en generel arbejdstidsnedsættelse ønskelig, da den vil forringe familiernes muligheder for en fleksibel og frivillig tilrettelæggelse af den samlede tid, hvori forældrene ønsker at være borte fra hjemmet på grund af arbejde, og fordelingen af ude- og hjemmearbejde mellem forældrene, men børnefamilierne bør tilgodeses. Det forhold, at mange mænd og flere og flere kvinder ikke kan få nedsat arbejdstid, medens børnene er små, gør familiens muligheder for valg af arbejdstid og tid til samvær med børnene meget begrænset.

For at tilgodese børnenes behov for dette samvær, og for at forældrene skal have mulighed for at deltage i forældrerollen på lige fod, hvis de ønsker det, skal der være en lovmæssig ret til nedsat arbejdstid for forældre til børn under 8 år.

En sådan ordning vil medvirke til, at også fædre kan tilpasse deres arbejdstid, så de får tid til at drage omsorg for deres børn, ligesom den vil medvirke til, at nedsat arbejdstid fordeles mere ligeligt mellem mænd og kvinder.

Forslagsstillerne er klar over, at det kan virke karrierehæmmende, hvis en lønmodtager ønsker at udnytte sin ret til orlov eller nedsat arbejdstid. Forslagsstillerne finder det dog afgørende, at lønmodtagerne selv får ret til at prioritere samværet med børnene højere end karrieren.

Forslagsstillerne ønsker at give lønmodtagerne nogle »frihedsrettigheder« uden at skabe urimelige vanskeligheder for arbejdsgiverne.

De problemer, som en sådan ordning eventuelt vil give på arbejdspladserne, bør kunne løses under medvirken af arbejdsmarkedets organisationer. De er ikke stort anderledes end dem, der opstår i forbindelse med frihed til faglig virksomhed eller i forbindelse med deltidspension. Et meningsfyldt samvær mellem børn og forældre vejer tungere end de problemer, der eventuelt skabes på arbejdsmarkedet. Især for mindre arbejdsgivere kan ordningen give problemer med hensyn til øgede krav om vikardæk-